

"Elbette böyle amelim bir mezheb-i hakka muvafık gelir. O bana kâfidir..." İnsan istediği tarzda mezhep değiştirebilir mi?

Önce şu hususu kısaca belirtmekte fayda vardır:

[İçtihat Risalesi'nde](#) ifade edildiği gibi, **dinin zaruriyatına içtihat giremez**. Bunlar açıkça beyan edilmiştir. **İmanın altı rüknü gibi İslâm'ın beş şartı da bütün mezheplerde müşterektir**. İçtihattan doğan farklılıklar dinin teferruat sayılan meselelerindedir. Bunlar dinî hükümler içinde, Üstadımız ifadesiyle, ancak yüzde on kadar kalır. Yüzde doksanında mezhepler arasında bir farklılık görülmez. Bu sebeple, İslam dininde mezhepler Hristiyanlıktaki gibi değildir. Onlardaki farklı mezhepler ayrı birer din gibidir, kiliseleri ayrıdır.

İslâm dininde bütün mezhep mensupları namazlarını aynı camide, aynı imamın arkasında kılarlar. Sadece bazı teferruat meselelerde birbirlerinden ayrı hareket ederler. Mesela, bütün mezheplerde her rekâta Fatıha okunur; cemaatle kılınan namazlarda Hanefiler imamın Fatıha okumasını yeterli bularak susarlar. Şafiiler ise kendileri de ayrıca Fatıha'yı okurlar. Yine her mezhepte rükûa giderken tekbir getirilir, ancak Hanefiler rükûa giderken sadece tekbir getirir, ellerini ilk tekbirde olduğu gibi kaldırmazlar, Şafiiler ise kaldırır. Vitir namazını Hanefiler ara vermeksizin üç rekât halinde kılarlar, Şafiiler iki rekâtı ayrı, bir rekâtı ayrı kılarlar.

Bu kısa açıklamadan sonra sorunun cevabına geçelim.

İslam dininde mezhepler arasında büyük farklılık olmadığı içindir ki, zaruret halinde bir mezhepten diğerine geçilebilmektedir. Özellikle talak meselesinde bu yola başvurulur.

Hanefi mezhebine mensup biri sıkça kanamaya maruz kalıyor ve bu yüzden abdest almada büyük zorluklar çekiyorsa, Şafii mezhebine dönebilir. Diğer mezhep mensupları da ihtiyaç halinde, aynı yola başvurulabilmektedir. Dinimizde böyle bir kolaylık olmakla birlikte, uygulamada, mezhep değiştirme yok denecek kadar azdır.

Hiçbir zaruret ve ihtiyaç olmadan başka bir mezhebe geçmek, bir süre sonra da daha başka bir mezhebi seçmek her şeyden önce müçtehitlere göstermemiz gereken hürmete zıttır.

Biz mezhep imamlarımızın farklı içtihatlarını tartarak birini diğerinden daha üstün göreceğ bir ilmi seviyeye sahip değiliz ki, kendi mezhebimizi bırakıp da diğer bir mezhebe geçelim. Böyle bir yola **ancak zaruret halinde** girilebilir.